

DEKORATİF KOZMETİKLER

ALLIKLAR

- * Yanak, alın ve burun bölgelerine uygulanarak, genç ve sağlıklı bir görünüm kazandırmaya yarayan kozmetik ürünlerdir.

Kompakt

Sıvı

Krem

Çubuk

- * Temel yapısı fon-dö-tenlerde olduğu gibidir.
- * Ancak, örtücü özellik fon-dö-tenlerden daha azdır.
- * Renkli pigment oranı % 1-6 arasındadır.

İyi bir allığın taşınması gereken özellikler;

- Fon-dö-tenlerle uyumlu olmalıdır, fırça ile kolayca uygulanabilmeli ve dağıtılabilmelidir.
- Rengi zamanla değişmemelidir.
- Uygun bir kapatma ve yapışma gücü olmalıdır.
- Uygun bir parlaklığı olmalıdır.
- Gerektiğinde kolayca silinebilmeli ve deride kalıcı etki bırakmamalıdır.

Temel bir kompakt alık formülasyonu:

	<u>%</u>
Talk	80
Kaolen	9
Çinko miristat	5
Pigment	3
Sıvı parafin	3
Parfüm	ym
Koruyucu	ym

DUDAK KOZMETİKLERİ

ubuk dudak boyası

Sıvı dudak boyası

Krem dudak boyası

Sıkıştırılmış toz dudak boyası

şeffaf jel dudak boyası

3 ana kategori;

- Dudak boyaları (Rujlar)**
- Dudak parlaticıları**
- Dudak kalemleri**

DUDAK BOYALARI

- * Yağlı bir baz ve renk verici maddelerden oluşurlar.
- * Dudağa uygulandığında opak bir tabaka bırakırlar.

İyi bir dudak boyasında bulunması gereken özellikler;

- * Dudaklara düzgün olarak yapışmalı ve istenen süre boyunca kalıcı olmalıdır.
- * Çubuk, saklama ve kullanma süresince yumuşamamalı ve kırılmamalıdır.
- * Çubuk üzerinde terleme oluşmamalıdır.
- * Kötü bir tat ve kokuya sahip olmamalıdır.

- * Kolay uygulanmalıdır.
- * Doğal bir görüntü sağlamalıdır.
- * Kullanım sırasında renk değişikliği meydana gelmemelidir.
- * Dudakları nemli tutmalıdır.
- * Dudakları soyulma ve çatlamalara karşı korumalıdır.
- * Dudaklarda irritasyon yapmamalıdır.

Dudak boyalarında kullanılan maddeler;

- * Yağlı sıvağlar
- * Renk maddeleri
- * Antimikrobiyal koruyular
- * Antioksidanlar
- * Özel amaçlar için kozmesötik maddeler

Yağlı Sıvağlar

Mumlar

Oda sıcaklığında katı halde olan mumlar, ubuk Şeklinde dudak boyalarının hazırlanmasında kullanılır.

Karnauba mumu

Balmumu

Kandelila mumu

Katı parafin

Mikrokristalize mum

Serezin

Yağlı Sıvağlar

Yağlar

Oda sıcaklığında sıvı halde olan veya erime derecesi vücut sıcaklığına yakın olan yağlar kullanılır.

Kakao yağı

Hint yağı →

Jojoba yağı

Lanolin

En uygun viskoziteyi sağlar
Boyalar için iyi bir çözücüdür

Vazelin

Sıvı parafin

Sentetik yağ asitleri

Renk Maddeleri

Boyalar;

Tetrabromoflorossein

Tetraklorotetrabromofloressein

Dibromofloressein

Dudaklarda rengin daha uzun süre kalıcı olmasını sağlamak için

Renk Maddeleri

İnorganik Pigmentler

* Farklı renk tonları elde etmek için sentetik organik renklere ilave edilirler.

Titanyum dioksit

Kırmızı, sarı, siyah demir oksitler

Ton ve parlaklık sağlamak için

Bizmut oksiklorür

Titanyum dioksit kaplı mika

Sedefli görünüm için

Özel Amaçlar için Kozmesötik Maddeler

Vitamin A palmitat

Vitamin E asetat

Allantoin

Pantenol

Bisabolol

Lesitin

UV filtreleri

Parfüm

Korumak

Nemlendirmek

Bakım sağlamak

Güneş ışınlarını engellemek

Formülasyondaki maddelerin doğal kokularını örtmek

Dudak Boyası Üretimi

Pigmentlerin öğütülmesi

Sıvağ içine pigmentin eklenmesi

Kaliba dökme

Alevleme

Aevleme

- * Kalıplanmış çubuğun bir veya bir seri bek alevi boyunca geçirilmesi işlemidir. Yüzey parlaklığını artırmayı sağlar.

DUDAK PARLATICILARI

- * Kolayca uygulanmalıdır.
- * Islak ve parlak bir görünüm sağlamalıdır.
- * Dudaklar üzerinde oldukça nemli bir his bırakmalıdır.
- * Koku ve tat maddelerinin miktarı dudak boyalarına kıyasla daha yüksek olabilir.

- * Mum, yağ ve pigment karışımından oluşurlar.
- * Dudak boyalarından en temel farkları, parlak ve transparan özellikte olmalarıdır.
- * Bunun için, yağ / mum oranı daha yüksek ve pigment miktarı daha düşüktür.

DUDAK KALEMLERİ

- * Dudakların dış sınır çizgisini açıkça tanımlayan ince bir çizgi çizmek için kullanılırlar.
- * Yüksek pigment yoğunluğuna sahip olmalıdır.

* Mum ve pigment seviyesi oldukça yüksek, yağ seviyesi daha düşüktür.

Dudak Kalemi Üretimi

- * Küçük çaplı kalıplanmış mum boyalar (crayon), piyasada daha küçük bir segmenti oluşturur.
- * Piyasadaki ürünlerin çok büyük bir kısmı ahşap gövdeli kalem formundadır.

GÖZE UYGULANAN KOZMETİKLER

Göz farları

Rimeller

Göz kalemleri (Göz kenarı boyaları) (Eyeliner)

GÖZ FARLARI

Göz kapaklarına ve gözlerin kenarlarına uygulanarak gözleri belirginleştirmek üzere farklı bir gölge ve görüntü oluşturan kozmetik ürünlerdir.

İyi bir göz farı;

- Düzgün ve kolay uygulanabilmeli ve deriye iyi yapışmalıdır.
- Uygulandığında yağlı parlak bir görüntü oluşturmamalıdır.
- Zaman içinde renginde değişim olmamalıdır.
- Gözyaşı veya ter ile akmamalıdır.
- Güvenli olmalıdır.

- * Göz farlarının en popüler formu, preslenmiş taş pudra (kompakt toz) formudur.
- * Pigmentli krem formunda olanlar da piyasada önemli bir pazar payına sahiptir.

Preslenmiş Toz (Kompakt Toz) Gz Farları

Preslenmiş toz formdaki göz farlarının formülasyonları, standart kompakt pudralardan çok farklı değildir.

Ancak;

Renk skalası çok daha geniştir.

Sedef görünümlü renkler daha çok tercih edilmektedir.

Krem Göz Farları

En çok tercih edilen göz farı formu olmamasına rağmen, uzun süreli kalıcılık istendiğinde sıklıkla tercih edilirler.

RİMELLER (MASKARA)

Kirpikleri çekici hale getirmek, daha kalın ve daha uzun göstermek için kullanılır.

Su bazlı

Yağ bazlı

İyi bir maskara;

İrritan olmamalıdır.

Düzgün ve kolay uygulanabilmelidir.

Kirpikleri sertleştirmemelidir.

Kirpikler üzerinde topaklanmamalıdır.

Kirpikleri kalın ve uzun göstermelidir.

Kirpikleri istenen şekilde kıvrmalıdır.

Kısa sürede kurumalıdır.

Ter, gözyaşı ve yağmurla akmamalıdır.

Kolay temizlenebilmelidir.

Su geçirmez (Water proof) rimeller

Suya dayanıklı (Water resistant) rimeller

Su geçirmez (Water proof) rimeller

Uçucu bir hidrokarbon çözücü içindeki mumların ve pigmentlerin bir karışımıdır.

Water proof rimellerin uzaklaştırılması çok zordur.

Bu nedenle, water resistant rimeller daha popülerdir.

Suya dayanıklı (Water resistant) rimeller

Trietanolamin stearat ya da oleat sabun bazlı sistemlerdir.

Oldukça suya dayanıklı, kirpikler üzerinde yumuşak bir his bırakan ve uzaklaştırılması nispeten daha kolay olan formülasyonlardır. Ayrıca, göz irritasyonuna neden olma potansiyelleri daha düşüktür.

GÖZ KALEMLERİ (EYELINER)

Üst ve alt kirpiklerin diplerine uygulanarak, gözlere daha çekici ve belirgin bir ifade veren ürünlerdir.

Siyah

Siyah-mavi

Yeşil

Mor

İyi bir eyeliner;

- Göz kapağına kolayca uygulanabilmelidir.
- Hızlı kurumalıdır.
- Oluşan film esnek olmalıdır.
- Hoş bir görüntü oluşturmalıdır.
- Çekilen çizgi tüm gün boyunca çevre bölgelere bulaşmadan kalmalıdır.
- Suya dayanıklı olmalı, ter veya gözyaşı ile akmamalıdır.
- İritasyon yapmamalıdır.

Sıvı tip (Su bazlı - Yağ bazlı)

Katı tip (Toz - Kompakt - Kalem)

Kalem Tipi Eyelinerlar

- * Piyasadaki göz kalemlerinin çok büyük bir çoğunluğu ahşap gövdeli kalem formundadır.
- * Mekanik kalem formu, daha düşük bir pazar payına sahip olmakla beraber giderek büyüyen bir segment oluşturmaktadır.

- Üretim prosesleri dudak kalemleri ile aynıdır.
- Ancak, göz ve çevresi dudağa kıyasla daha hassas bir bölge olduğundan, formülasyonların daha yumuşak olması gerekir.

Sıvı Eyelinerlar

Kalem formundaki sıvı eyeliner'ların piyasaya çıkmasıyla yakın zamanda daha popüler hale gelmişlerdir.

- * Bu tip bir ambalajda, bir fitil, ultra-ince pigment içeren sıvı formülasyon ile ıslatılmış durumdadır.
- * Bu sıvı, kapiler etkisi ile uygulama ucuna iletilmektedir.
- * Kullanımı kolaydır.

* Konvansiyonel sıvı formülasyonlar ise, uygulaması daha zor olmasına rağmen hala popüleritesini korumaktadır.

* İnce bir fırça yardımıyla bir tüp içinden alınarak uygulanırlar.

KAŞ KOZMETİKLERİ

Kaşıların makasla düzeltilmesinden veya kaşın istenen şekle sokulmasından sonra, kaşın rengini daha açık veya daha koyu yapmak amacıyla kullanılan ürünlerdir.

Kalemler (Ahşap gövdeli kalemler)

Mekanik kalemler

Kompakt toz tip

Sıvı tip

Kalem tip

Pigmentlerin katı mumlar ve yağlar ile pat kıvamına getirilmesiyle hazırlanır.

Kompakt toz tip

Az bir miktar bağlayıcı toz karışımına eklenir ve tablet şeklinde basılır veya bir kaba dökülür. Fırça ile uygulanır.

Sıvı tip

Yağ veya emülsiyon sistemi içinde pigmentlerin disperse edilmesiyle hazırlanır. Fırça içeren bir kaptaki ambalajlanır.

Kaş kozmetiklerinden istenen özellikler;

- Deri üzerinde yumuşak bir his bırakmalıdır.
- Düzgün uygulanabilmelidir.
- Temiz ve ince bir çizgi oluşturmalıdır.
- Uzun süre dayanmalıdır.
- Stabilitesi yüksek olmalıdır.
- Güvenilir olmalıdır.

Kaş kalemi formülü;

	<u>%</u>
Hidrojene donyağı gliseritleri	13.5
Balmumu	9
Parafin	4
Lanolin	3
Koruyucu	ym
Demir oksitler	48.2
Japon mumu	ym
	100

TIRNAK VE TIRNAĞA UYGULANAN KOZMETİKLER

Tırnak;

- * Farklılaşmış epidermal bir dokudur ve keratin içerir.
- * Genellikle, 0.5-0.7 mm kalınlığındadır ve 100-150 tabakalık bir korneosit (keratinize ölü hücre) kümesinden oluşmuştur.
- * Temel amacı, el ve ayak parmaklarının ucundaki bölgeyi korumaktır.

- El tırnakları günde ortalama 0.1 mm uzar.
- Ayak tırnaklarının büyümesi ise çok daha yavaştır.

Çok uzun tırnak;

- Elin kullanımını sınırlandırabilir.
- Tırnak plağının tırnak yatağından ayrılmasını (onikoliz) kolaylaştırabilir.

Tırnağın kıvamı

- Tırnakların yumuşatılması veya hafif gevrek hale getirilmesi önemlidir.
- *Gevrek tırnaklarda yarılmalar meydana gelebilir.*

MANİKÜR PREPARATLARI

Tırnakları koruyan ve parmakları daha çekici hale getiren kozmetik ürünlerdir.

TIRNAK CİLALARI

- * Film yapıcı maddelerin uygun bir çözücü içindeki çözeltisidir.
- * Tırnak üzerinde devamlı, düzgün, renkli / sedefli ve parlak bir kaplama oluşturur.

İdeal bir tırnak cilasının özellikleri;

- Deri ve tırnaklar üzerine zararlı etkisi bulunmamalıdır.
- Yalnızca tırnağı boyamalıdır.
- Kolay uygulanabilmelidir.
- Kuruma süresi en çok 2 dk olmalıdır.
- Düzgün bir kaplama sağlamalıdır.
- Akıcılığı iyi olmalıdır.
- Yüksek derecede parlaklık sağlamalıdır.

İdeal bir tırnak cilasının özellikleri;

- Film sert ve esnek olmalı, kırılmamalıdır.
- Film tırnağa iyi yapışmalı ve kolay soyulmamalıdır.
- Film yüzeyi yapışkan olmamalıdır.
- Kuru filmin rengi homojen olmalıdır.
- Kuru film ışığa karşı dayanıklı olmalıdır.
- Kuru film su buharına karşı geçirgen olmalıdır.
- Kuru film suya ve deterjan çözeltilerine karşı dayanıklı olmalıdır.

Tırnak cilası formülasyonlarında;

Film yapıcı maddeler

Çözücüler

Sekonder reçineler

Plastikleştiriciler

Renk verici maddeler

Süspansiyon ajanları

Özel amaçlı diğer maddeler

Film yapıcı madde

En yaygın kullanılan film yapıcı madde

NİTROSELÜLOZ

Çözücüler

Etkin çözücüler

Yardımcı çözücüler

Seyrelticiler

Etkin çözücüler;

Nitroselülozu çözmek amacıyla en çok

ETİL ASETAT ve **BÜTİL ASETAT** kullanılmaktadır.

Yardımcı çözücüler;

Etkin çözücülerin çözme gücünü artırmak için kullanılırlar.

İZOPROPİL ALKOL ve **BUTANOL** en çok kullanılan maddelerdir.

Seyrelticiler:

- * Genellikle sekonder reçineler için çözücüdürler.
- * Temel işlevleri tırnak cilasının viskozitesini düşürmek ve cilayı kararlı kılmaktır.
- * Fazla eklenirse, ürünün viskozitesini olumsuz yönde etkileyebilir ve nitroselülozun çökmesine neden olabilir.

TOLUEN

Sekonder reçineler

Nitroselüloz filmin özelliklerinin iyileştirilmesi için kullanılırlar.

SANTOLITE MHP® (Monsanto Chem.)

* p-toluen sülfonamid ve formaldehidin kondensasyon ürünüdür.

SANTOLITE MHP® (Monsanto Chem.)

- * İyi bir parlaklık ve yapışma sağlar.
- * Nitroselüloz filmin sertliğini artırır.
- * Deterjana dayanıklı, devamlı bir şeffaf film oluşturur.
- * Işığa karşı stabilitesi iyidir.
- * Tırnak cilası pigmentleri ile tamamen geçimlidir.

Plastikleştiriciler

- * Nitroselüloz tek başına kullanıldığında çok kırılğan olduğu için, filmin esnekliğini ve dayanıklılığını sağlamak amacıyla eklenirler.
- * Cilanın tırnağa yapışmasına katkıda bulunurlar.

DİBUTİL FTALAT

SİTRİK ASİT ESTERLERİ

KAFUR

ALKİL ADİPAT

Renk verici maddeler

Organik ve inorganik pigmentler

Boyalar

Sedefli pigmentler

Süspansiyon ajanları

Pigmentlerin çökmesini azaltırlar.

STEARALKONYUM HEKTORİT

Özel amaçlı diğer maddeler

UV filtreleri

Yağlar

Proteinler

Tırnak cilası formülasyonu örneği

	<u>%</u>
Nitroselüloz	14
İzopropil alkol	4.3
Santolite	9
Etil asetat	11
Butil asetat	25
Toluen	30.72
Dibutil ftalat	4
Benton 38	1
D&C Kırmızı No.6 Baryum lakı	0.08
Titanyum dioksit	1.75
Demir oksit	0.15

Tırnak cilalarının hazırlanması

- Pigmentler, plastikleştirici varlığında nitroselülozla karıştırılır.
- Karışım, üçlü dönen değirmende inceltilerek pigmentler dağıtılır.
- İstenen kalıcı renk elde edildiğinde diğer cila bileşenleri eklenir ve karıştırılır.

Üretimde temel problem,

Yüksek oranda yanıcı madde içermeleri ve yüksek karıştırma hızlarında bazen yerel ısınmanın meydana gelebilmesidir.

* * Kullanılan ekipman alev almayacak şekilde tasarlanmalı ve üretim ortamında tüm güvenlik önlemleri alınmalıdır.

Tırnak cilalarında kalite kontrol

Fiziksel testler

Viskozite - tiksotropi

Renk

Kuruma zamanı

Buharlaşma eğrisi

Parlaklık

Sertlik

Suya dayanıklılık

Soyulmaya karşı dayanıklılık / yapışma

Şeffaflık

Duyusal değerlendirme

Düzgünlük

Kalınlık

Sürülebilirlik

Buharlaşma performansı

Parlaklık

Suya dayanıklılık

Kapatma gücü

TIRNAK CİLASI ÇIKARICILAR

* Nitroselüloz ve reçineleri çözmek için kullanılan çözücü karışımlarıdır.

* Nemlendirici maddeler veya çözücünün uzaklaştırdığı suyu yerine koymak üzere su içeren maddeler de içerebilirler.

Tırnak cilası çıkarıcı için örnek formülasyon;

	<u>%</u>
Aseton	66
Etil asetat	20
Butil asetat	5
Lanolin türevi	1
Saf su	8
Boya	ym
Parfüm	ym

KUTİKULA UZAKLAŞTIRICILAR

Kutikula; ince bir stratum corneum tabakası olup proksimal tırnak kıvrımı üzerinden tırnak plağına doğru uzanır.

* Temel işlevi, bakteri ve mantarların proksimal tırnak oluğuna sızmasını engellemektir.

Kutikula uzaklaştırıcılar;

- * Yaşlanmış kutikulayı ve tırnak üzerindeki kiri uzaklaştırarak tırnakların daha çekici görünmesini sağlar.
- * Genellikle % 2-5'lik sodyum hidroksit veya potasyum hidroksit içerirler.

Sistin'in disülfür bağlarını kopararak keratini yumuşatırlar.

!!! Kutikula uzaklaştırıcı ürünün gözlerle temas etmemesine, deriye ve giysilere bulaşmamasına dikkat edilmelidir.

Kutikula uzaklaştırıcı formülasyon örneği;

	<u>%</u>
Trietanolamin	10
Gliserin	10
Saf su	80
Parfüm	ym

TIRNAK BAKIM ÜRÜNLERİ

Tırnak cilalarının ve cila çıkarıcıların tekrar tekrar kullanımı sonucu yıpranan tırnaklara bakım yapılması amacıyla kullanılan preparatlardır.

Losyon

Krem

Kalem uçlu tüp

Tırnak bakımı için temel formülasyon:

	<u>%</u>
Stearik asit	2
Mikrokristalize mum	3
Vazelin	7
Hidrojene lanolin	2
Sıvı parafin	22
Polioksietilen-5-oleat	2
Trietanolamin	1
Kil	0.3
Saf su	55.7
Koruyucu	ym
Parfüm	ym

YAPAY TIRNAKLAR

- * Doğal tırnaklar yeterince uzamadıkları zaman kullanılırlar.
- * Önceden hazırlanmış plastik tırnaklar, tam bir örtü oluşturacak şekilde doğal tırnak plağının üzerine yapıştırılır.
- * Yapay tırnaklar, önceden parlatılmış veya boyanmış olabilirler.
- * Yapıştırıcı olarak etil siyanoakrilat kullanılır; ancak, bu madde dermatite neden olabilir.

- * Yapay tırnaklar, kişiler tarafından evde kolayca uygulanabilir.
- * 2-3 gün sonra çözücü (aseton vb) kullanılarak uzaklaştırılırlar.